

OTPADNA ULJA SU KORISNA, ALI OPASNA SEKUNDARNA SIROVINA

Održan seminar «Gospodarenje otpadnim uljima»

Poštovani čitatelji,

Hrvatsko društvo za goriva i maziva je 20. svibnja 2008. u Zagrebu uspješno organiziralo cjelodnevni seminar o gospodarenju otpadnim uljima. Dvorana u prostorijama Hrvatske gospodarske komore u Draškovićevoj bila je jedva dovoljno velika da primi sve zainteresirane. Suorganizatori i sponzori seminara bili su: Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Hrvatska gospodarska komora - sektor za industriju te Hrvatsko društvo kemijskih inženjera i tehnologa - sekcija za kemijsko inženjerstvo.

Možemo biti vrlo zadovoljni odazivom, jer je uspjeh privući najavljenom uskom i tako ciljanom tematikom pedesetak sudionika iz devet hrvatskih županija te nekoliko sudionika iz susjedne BiH. To je bila potvrda da je izabrana tematika itekako aktualna, te da su pozivi stigli u prave ruke i na vrijeme, odnosno da su se i pripremni poslovi dobro proveli. Stoga zahvaljujemo svima koji su pomagali. Bila je to posebna prilika da se na jednom mjestu nađu sve zainteresirane strane: od proizvođača i uvoznika svježih mazivih ulja, preko posjednika otpadnih ulja, skupljača i obrađivača, do predstavnika laboratorija za kontrolu kvalitete te Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. Ponovno pokretanje ove teme bila je, na neki način i obveza Hrvatskog društva za goriva i maziva, budući da je nakon završetka predviđenog termina rasprave Okruglog stola o istoj problematici na prošlogodišnjem simpoziju Maziva 2007 u Puli, još desetak ruku ostalo u zraku.

Bez obzira na to što su stupanjem na snagu Pravilnika o otpadnim uljima ukinuti faktori skupljanja iz Pravilnika o vrstama otpada, činjenica je da se ne može skupiti sve što se stavi u promet. Razlog su gubici zbog isparivosti, manipulacije, prijevoza, načina primjene, havarija u primjeni, gubitaka na filtrima i sl. Ako se pretpostavi da su prosječni faktori povrata 0,5 - to bi značilo da se u Republici Hrvatskoj tijekom 2007. g. moglo skupiti najviše 14000 t otpadnih ulja.

Prema podacima Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (u daljem tekstu Fond) 2007. godine se u Hrvatskoj stavilo u promet oko 28000 t mazivih ulja. Od te se količine skupilo oko 6000 t otpadnih ulja, što predstavlja 43 %, odnosno 21 % (ako se računa na količinu od 28000 t).

Prema tumačenju Agencije za zaštitu okoliša postojeći podaci su manjkavi, a njihova je kvaliteta upitna, jer se otpad često prijavljuje s nepotpunim ključnim brojem ili na

obrascu za neopasan otpad te zbog pogrešaka kod ispunjavanja pratećih listova prilikom pretvaranja jedinica mjere (litara u kilograme).

Bez obzira na neprecizne podatke, prema nekim razmišljanjima na skupu, godišnji trend poboljšanja učinkovitosti skupljanja od 10 %, značio bi da će se za tri godine od donošenja Pravilnika uspjeti skupiti šezdesetak posto otpadnih ulja.

Zadani cilj od 90 % bi, po toj logici mogao biti dostignut 2012. godine, što je vrlo ambiciozno s obzirom da su u Velikoj Britaniji i Republici Irskoj prošle godine skupili 86 %, a u Njemačkoj 85 %. Ipak, u Hrvatskoj smo prošle godine bili učinkovitiji od Grčke i Luksemburga, a samo nešto slabiji od Španjolske.

Procjena stanja na tržištu

Uvođenje "ekološke kune" je izgleda najviše utjecalo na poslovanje proizvođača maziva i uvoznika, što u krajnjem slučaju može značiti da su povećanje svojih troškova prebacili na krajnjeg kupca povećanjem cijena proizvodima.

Skupljači – prijevoznici su najbolje prošli jer prihoduju "ekološku kunu", a priznaju im se i troškovi trajektnog prijevoza.

Posjednici otpadnih ulja (krajnji kupci) mogu, čini se, također biti zadovoljni s obzirom da više ne plaćaju skupljačima prijevoz.

Komentar

Iznos razlike između naplaćenih naknada od proizvođača i uvoznika i isplaćenih naknada za troškove skupljanja otpadnih mazivih ulja u 2007. na teritoriju Republike Hrvatske je oko 11000000 kn. Netko će reći da je taj iznos malen, a netko da je velik, ovisno o tome s koje se strane gleda i što se tim novcem želi učiniti.

Većina sudionika se složila da se mora kontinuirano ulagati u razvoj učinkovitog sustava. Kao primjeri su se navodili: izgradnja i opremanje većeg broja reciklažnih dvorišta u županijama, sudjelovanje Fonda u participaciji dijela troškova kontrole kvalitete, izgradnja spalionica, nabava opreme za uzorkovanje, edukacija i slično. Kada to ne bi bilo tako, moglo bi se jednog dana postaviti pitanje: je li bila realna visina uvedene ekološke naknade od 1 kn? Svijest naših ljudi, tehnička (ne)opremljenost i nedovoljna kontrola sustava glavne su kočnice u razvoju.

Puni tekst zaključaka skupa objavljujemo u ovom broju časopisa.

Poruka skupa

Pametnim postupnim razvojem učinkovitog sustava gospodarenja otpadnim uljima može se postići zaštita okoliša i zdravlja ljudi funkcioniranjem tržišta tim korisnim, ali opasnim sekundarnim sirovinama.

Vaš gost urednik,

Davor Podgorčić